

UNIwersytet Morski w Gdyni - Wydział Nawigacyjny

Nr:		Przedmiot:	ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM W NAWIGACJI
Kierunek / Poziom kształcenia:	NAWIGACJA / DRUGIEGO STOPNIA		
Forma studiów:	STACJONARNE		
Profil kształcenia:	OGÓLNOAKADEMICKI		
Specjalność:	EKSPLOATACJA ZBIORNIKOWCÓW		

SEMESTR	ECTS	Liczba godzin w tygodniu					Liczba godzin w semestrze				
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S
II	2						15	15			
Razem w czasie studiów:							30				

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji (jeśli dotyczy przedmiotu)

1	Zakres wiedzy na temat stosowania Konwencji SOLAS i MARPOL, MLC oraz Kodeksów ISM, ISPS.

Cele przedmiotu

1	Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy odnośnie organizacji i zarządzania bezpieczeństwem w transporcie morskim

Efekty kształcenia dla całego przedmiotu (EKP) – po zakończeniu cyklu kształcenia

EKP1	Posiada wiedzę na temat wymagań konwencji SOLAS dotyczących stosowania kodeksu zarządzania bezpieczeństwem (ISM).	
EKP2	Zna pojęcie ryzyka, sposoby analizy ryzyka i zarządzania ryzykiem.	
EKP3	Zna i umie praktycznie stosować system pozwoleń na pracę. Rozumie i stosuje pojęcia związane z wpływem czynnika ludzkiego na bezpieczeństwo systemów	
EKP4	Posiada umiejętność poszukiwania ukrytych przyczyn wypadków.	
EKP5	Posiada wiedzę i umiejętności w zakresie stosowania metod analizy ryzyka i bezpieczeństwa. Zna ich wady i zalety	

Treści programowe

Semestr II

Lp.	Zagadnienia	Liczba godzin					Odniesienie do EKP dla przedmiotu	Odniesienie do RPS
		W	C	L	P	S		
1	Międzynarodowa Morska Organizacja (IMO): jej rola w procesie zapewnienia bezpieczeństwa morskiego Wymagania Konwencji Bezpieczeństwa Życia na Morzu (SOLAS) odnośnie stosowania Międzynarodowego Kodeksu Zarządzania Bezpieczeństwem (ISM); Code of International Standards and Recommended Practices for a Safety Investigation into a Marine Casualty or Marine Incident	1					EKP1, EKP4	
2	Bezpieczeństwo systemów Człowiek-Technika-Otoczenie. Rodzaje strat: ludzkie, materialne, środowiskowe, wizerunkowe; Czynniki ludzkie a błąd ludzki. Human Factors Analysis and Classification System						EKP2, EKP3, EKP5	
3	Pojęcie i definicja ryzyka, macierz ryzyka i jej zastosowanie; Pojęcie obszaru ryzyka tolerowanego (ALARP) jego zastosowanie						EKP2	
4	Formalna Analiza Bezpieczeństwa (FSA), zastosowanie na poziomie organizacji i krajowym						EKP2, EKP5	
5	Zastosowania drzew zdarzeń i niezdatności do analizy ryzyka						EKP2, EKP4, EKP5	
6	Model sera szwajcarskiego i liniowego rozwoju wypadków morskich;						EKP2, EKP3,	

	Poszukiwanie ukrytych przyczyn wypadków (Root Cause Analysis)							EKP4, EKP5	
7	Failure Mode and Effects Analysis - FMEA							EKP2, EKP4, EKP5	
8	System-Theoretic Process Analysis - STPA							EKP2, EKP4, EKP5	
9	Functional Resonance Analysis Method - FRAM							EKP2, EKP3, EKP5	

Metody weryfikacji efektów kształcenia (w odniesieniu do poszczególnych efektów)

Symbol EKP	Test	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Sprawozdanie	Projekt	Prezentacja	Zaliczenie praktyczne	Inne
EKP1							X		
EKP2							X		
EKP3							X		
EKP4							X		
EKP5							X		

Kryteria zaliczenia przedmiotu

Semestr	Ocena pozytywna (min. dostateczny)
II	Przygotowanie i wygłoszenie grupowej prezentacji multimedialnej zawierającej elementy możliwych do zastosowania metod analizy bezpieczeństwa; kryteria oceny zależne od tematyki prezentacji, zawierają ocenę jej warstwy multimedialnej (w tym językowej), werbalnej, interakcje z resztą grupy oraz odpowiedzi na pytania

Nakład pracy studenta

Forma aktywności	Szacunkowa liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
	W	C	L	P	S
Godziny kontaktowe	15	15			
Czytanie literatury	10	10			
Przygotowanie do zajęć laboratoryjnych, projektowych					
Przygotowanie do egzaminu, zaliczenia					
Opracowanie dokumentacji projektu/sprawozdania		20			
Uczestnictwo w zaliczeniach i egzaminach					
Udział w konsultacjach	2	2			
Łącznie godzin	27	47			
Łączny nakład pracy studenta	74				
Liczba punktów ECTS	1	1			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2				
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi					
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	34				

Literatura

Literatura podstawowa

- International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), 1974
 International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto and by the Protocol of 1997 (MARPOL Convention), Consolidated edition 2011, IMO
 International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments, 2004
 Cullen, L. W. D. (1990). The public inquiry into the Piper Alpha disaster. Technical report, H. M. Stationery Office, London.
 Wróbel, K., 2021. Searching for the origins of the myth: 80% human error impact on maritime safety. Reliab. Eng. Syst. Saf. 216, 107942. <https://doi.org/10.1016/j.ress.2021.107942>
 Leveson, N.G., Thomas, J.P., 2018. STPA Handbook. <https://doi.org/10.2143/JECS.64.3.2961411>
 Chen, S., Wall, A., Davies, P., Yang, Z., Wang, J., Chou, Y., 2013. A Human and Organisational Factors (HOFs) analysis method for marine casualties using HFACS-Maritime Accidents (HFACS-MA). Saf. Sci. 60, 105–114. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2013.06.009>
 IMO, 2008. Resolution MSC.255(84): Adoption of the Code of International Standards and Recommended Practices for a Safety Investigation into a Marine Casualty or Marine Incident (Casualty Investigation Code). IMO MSC, London.
 Literatura uzupełniająca

MARPOL Annex VI & NTC 2008, 2013 Edition, IMO
 On Application of IMO Safety Management Code, International Chamber of Shipping, 3rd ed.
 Leveson, N.G., 2011. Engineering a Safer World - Systems Thinking Applied to Safety. MIT Press, Cambridge, MA.
 Haddon-Cave, C., 2006. An Independent Review Into the Broader Issues Surrounding the Loss Of The RAF Nimrod MR2 Aircraft XV230 In Afghanistan in 2006, The Stationary Office, Tech. Rep.
 Komisja Badania Wypadków Lotniczych Lotnictwa Państwowego, 2011. Raport końcowy z badania zdarzenia lotniczego nr 192/2010/11 zaistniałego dnia 10 kwietnia 2010 r. w rejonie lotniska Smoleńsk Północny. Warsaw.
 Mallam, S.C., Marit Wahl, A., Aas, J., 2022. Reintroducing the sharp-end operator to organizational learning: How accident reports are used by maritime officers. Saf. Sci. 147, 105632. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2021.105632>
 Pomeroy, R.V., Earthy, J. V., 2017. Merchant shipping's reliance on learning from incidents – A habit that needs to change for a challenging future. Saf. Sci. 99, 45–57. <https://doi.org/10.1016/j.ssci.2017.01.014>

Prowadzący przedmiot

Tytuł/stopień, imię, nazwisko	Jednostka dydaktyczna
1. Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	
dr inż. Krzysztof Wróbel	KN
2. Pozostałe osoby prowadzące zajęcia:	

